

Wiesław Pięta, Barbara Pięta

Tenis stołowy w Akademickim Związku Sportowym w Częstochowie w III RP

Prace Naukowe. Kultura Fizyczna 5, 173-186

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wiesław Pięta, Barbara Pięta

TENIS STOŁOWY W AKADEMICKIM ZWIĄZKU SPORTOWYM W CZĘSTOCHOWIE W III RP

Słowa kluczowe: historia kultury fizycznej, Akademicki Związek Sportowy, tenis stołowy

ABSTRACT

Table Tennis in Student Sports Union in Częstochowa in the 3RD Republic of Poland

Key words: The History of Physical Culture, The Academic Sports Association, Table Tennis

The section of table tennis in the Academic Sports Association arose in 1945. It is the most popular academic sports discipline in Częstochowa (volleyball, basketball, table tennis, shooting).

Competitors in this section earned medals in The Individual Championship in Poland in Every age categories. They also took part in Nancy Evans European Cup. The most important Successes in the Republic of Poland were: The Scout master second place of women in Poland (1997), The Women Cup of Poland (1998), Gold medals in The Individual Championships of Seniors in Poland (1998).

1. Wprowadzenie

Tenis stołowy pochodzi z Chin. Do Europy dyscyplina ta dotarła w końcu XVIII wieku. Jako pierwsi grę tą w Anglii kreowali marynarze, kupcy. Na przełomie XIX i XX tenis stołowy dotarł do Austro-Węgier, Niemiec i Szwecji. Prekursorem tej dyscypliny na ziemiach polskich był Georg Lewenstein, który przywiózł nową, nieznaną grę z Berlina do Łodzi. Początkowo traktowano tenis stołowy jako „grę bufetową”¹.

¹ R. Kulczycki, *Tenis stołowy w Polsce w latach 1919–1989*, Gorzów Wlkp. 1989, s. 29; Ł. Serowa i N. Skaczkow, *Umiej władet raketkoj*, Leningrad 1989, s. 5–12, red. G. B. Barczukowoj,

W okresie międzywojennym do upowszechniania gry w tenisa stołowego w kraju przyczyniły się Akademicki Związek Sportowy, Polska YMCA, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Związek Harcerstwa Polskiego oraz robotnicze, żydowskie kluby z Łodzi, Krakowa, Warszawy i Lwowa. Popularność dyscypliny wynikała z możliwości rozgrywania pojedynku niemal we wszystkich warunkach. W Polsce wielki tenis stołowy nastał wraz z występami Andrzeja Grubby i Leszka Kucharskiego, którzy odnosili sukcesy jako reprezentanci m.in. Akademickiego Związku Sportowego.

2. Powołanie sekcji tenisa stołowego w AZS Częstochowa

Sekcja tenisa stołowego w Akademickim Związku Sportowym w Częstochowie rozpoczęła swą działalność w Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej w 1945 r. Jako pierwsza z gier sportowych w historii sportu akademickiego w Częstochowie wystąpiła w systematycznych rozgrywkach o mistrzostwo klasy „A”. Tenisiści stołowi wówczas trenowali i mecze rozgrywali, sali polskiej YMCA w III Al. NMP 51 — I piętro.

Komitet organizacyjny Częstochowskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego przydzielił AZS do drugiej grupy klasy „A” (o mistrzostwa Częstochowy) wspólnie z Partyzantem, Ligą Morską, Stradomiem i Legionem².

Początkowo treningi odbywały się nieregularnie (1946 r.), a wyznaczony czas treningowy (w marcu — we wtorki w godz. 16.00 – 17.30, w kwietniu — w czwartki po 20.30, w maju — w czwartki w godz. 16.00 – 17.30) często kolidował z zajęciami na uczelni. W klubie brakowało szkoleniowca. Problemem był także sprzęt (paletki zamawiano u stolarzy, podkład na deskę zawodnicy załatwiali sobie indywidualnie).

W latach pięćdziesiątych zanotowano dalszy awans sportowy i organizacyjny tej dyscypliny w częstochowskim AZS. W okresie tym rewelacyjnie spisali się zawodnicy AZS w półfinałach Mistrzostw Polski. Częstochowianie pokonali AZS Lublin 5:3, Stal Kielce 5:1, Związkowca Kraków 5:4, a w finale tych zawodów przegrali z Siemianowiczankę³.

Nastolnyj Tenis, Moskwa 1987, s. 4-10; zob: A. Grubba, *Nauka tenisa stołowego w weekend*, Warszawa 1996.

² „Głos Narodu”, nr 269, z 16 listopada 1946 r.

³ „Życie Częstochowy”, nr 73, z 15 marca 1950 r. W finale AZS przegrał z Siemianowiczanką 1:5. Jerzy Jurkowski był zawodnikiem atakującym, na pierwszą raketkę naklejał kamyczki laski, na drugą papier ścierny. Jego pierwszą „gąbką” był podkład z siedzeń lotniczych, tzw. poducha. W 1951 r. otrzymał prawdziwą gąbkę z centrali Akademickiego Zrzeszenia Sportowego.

W Mistrzostwach Polski Seniorów w grze podwójnej para Marceli Sypniewski (grający „deską” produkcji angielskiej „Barna”) i Jerzy Jurkowski (grający „gąbką”) w eliminacjach pokonali późniejszych Mistrzów Polski Gaja i Pęczkowskiego z Warszawy⁴.

Doskonale występy w drużynowych mistrzostwach Polski (dojście do półfinałów) i turniejach indywidualnych zostały zauważone przez wydział szkolenia Polskiego Związku Tenisa Stołowego, który powołał J. Jurkowskiego na mecz międzypaństwowy z Węgrami (Kraków)⁵.

Należy odnotować, że AZS Częstochowa walczył także o powoływaną wówczas I ligę państwową. W decydującej fazie rozgrywek przegrał jednak z drużynami liczącymi się w kraju Cracovią, Włóknierzem Łódź oraz Skrą Warszawa⁶.

Owczesne sukcesy miały wpływ na popularyzację tenisa stołowego w środowisku akademickim, zapełniły się salki w domach studenckich. Grano również w stołówkach, w hollu uczelnianym. Pierwsze akademickie mistrzostwa Częstochowy wygrał J. Omański⁷.

W sezonie 1950/1951 zespół AZS rozwijał się pod względem taktycznym i technicznym. Na terenie miasta Częstochowy dominowali wówczas M. Sypniewski, J. Omański, J. Bohatyrewicz. W osiąganiu znaczących wyników sportowych pomagał im Augustyn Otrembam — reprezentant i mistrz Polski⁸.

Tenis stołowy wtedy był sportem bardzo popularnym, świadczyły o tym sale klubowe pełne zawodników. Turnieje i treningi kończyły się zazwyczaj długo po północy.

W 1952 r. J. Omański wystartował w Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorów w Lublinie⁹. W miesiąc później (kwiecień 1952 r.) w meczu pokazowym Częstochowa – Warszawa, który odbył się w świetlicy Huty Blachownia, M. Sypniewski pokonał mistrza Polski W. Gaja¹⁰.

⁴ „Życie Częstochowy”, nr 114, z 27 kwietnia 1950 r.

⁵ *Ibidem*.

⁶ „Życie Częstochowy”, nr 147, z 5 maja 1950 r.

⁷ Jako uczeń LO im. R. Traugutta nie miał on zezwolenia od dyrekcji szkoły na reprezentowanie barw AZS, stąd też przez okres dwóch lat występował pod przybranym nazwiskiem Jurkowski.

⁸ Augustyn Otremba przeprowadził wówczas 10 treningów pokazowych (jeden trening trwał 3 godziny). Za każdy trening otrzymał 2500 zł. Umowę podpisano 23 marca 1950 r. W 1949 r. A. Otremba był wicemistrzem Polski, a w 1955 r. był mistrzem Polski.

⁹ „Trybuna Robotnicza”, z 8 marca 1952 r. W XIV IMP zwyciężył Władysław Gaj (Warszawa).

¹⁰ „Życie Częstochowy”, nr 96, z 24 kwietnia 1952 r.

W II Akademickich Mistrzostwach Polski (1952 r.) M. Sypniewski i J. Omański zdobył tytuł mistrza Polski AZS¹¹. Sukces ten M. Sypniewski¹² i J. Omański powtórzyli również w III AMP (1953 r.). Potwierdzeniem tych sukcesów było powołanie ich na zgrupowanie kadry Polski do Zakopanego.

W IV AMP (Łódź — 1954 r.) J. Bohatyrewicz indywidualnie był czwarty, a w V AMP (Gliwice — 1955 r.) w grze podwójnej M. Sypniewski i J. Bohatyrewicz zdobyli czwarte miejsce¹³.

Druga połowa lat pięćdziesiątych zakończyła znaczący etap w historii tenisa stołowego w częstochowskim AZS. Czołowi zawodnicy tej sekcji ukończyli studia i w poszukiwaniu pracy rozjechali się po Polsce. Wobec tych faktów Zarząd Okręgowy Akademickiego Zrzeszenia Sportowego w Częstochowie początkowo był zmuszony do zawieszenia sekcji, a następnie do wycofania zespołu z wszelkich rozgrywek indywidualnych i zespołowych.

Po dwudziestu latach przerwy w działalności tej sekcji w środowisku akademickim Częstochowy ponownej próby reaktywowania tenisa stołowego podjął się Stanisław Kupczyk — kierownik Studium Wychowania Fizycznego Wyższej Szkoły Nauczycielskiej (WSN).

W 1973 r. przy AZS WSN powołano sekcję, która miała wynikami sportowymi nawiązać do tradycji lat pięćdziesiątych¹⁴. W tym roku studenci WSN: Kazimierz Więckowski, Józef Markowski, Jacek Rumiński zadebiutowali w rozgrywkach o mistrzostwo klasy „B” i awansowali do klasy „A”.

W 1975 r. wraz z powstaniem województwa częstochowskiego reaktywowano Częstochowski Okręgowy Związek Tenisa Stołowego¹⁵. Władze Wyższej Szkoły Pedagogicznej udzieliły wsparcia sekcji, która już 1978 r. za przyczyną studentów uczelni pedagogicznej awansowała do II ligi państwowej (Krzysztof Balsamski, Wiesław Pięta, Krystian Podeszwa, Jan Ślęzak). Przez okres dziesięciu lat kolejni zawodnicy AZS Częstochowa występowali w tej klasie rozgrywkowej. W tym czasie byli oni również wielokrotnie akademickimi mistrzami Polski i Śląska.

¹¹ AMP w tenisie stołowym odbył się w Lublinie w dniach 25–27 kwietnia 1952 r.

¹² Dr Marceł Sypniewski w latach 1948–1955, reprezentował barwy AZS Częstochowa. W AZS trenowano codziennie. Grywał deską „Barna”. W 1968 r. obronił pracę doktorską. Do emerytury pracował w Zakładzie Protetyki Stomatologii Śląskiej Akademii Medycznej.

¹³ Archiwum prywatne M. Sypniewskiego. Dyplom za zdobycie IV miejsca.

¹⁴ W. Pięta, *Kronika osiągnięć sportowych studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w latach 1973–1993*, Częstochowa 1993, s. 5.

¹⁵ Komunikat Śląskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego z dnia 30 kwietnia nr 39/1975.

W latach osiemdziesiątych (1985 r.) w AZS reaktywowano sekcję kobiet, która w 1987 r. awansowała do II ligi państwowej (Marlena Stachura, Bożena Szczęsna, Beata Kott, Marzena Grzywacz, Beata Sędłak)¹⁶. Ponadto M. Stachura i B. Szczęsna wystąpiły w Akademickich Mistrzostwach Świata w Bułgarii (w Sofii — 1987 r.).

3. Działalność sekcji tenisa stołowego AZS w III RP

Z okresem transformacji ustrojowej w Polsce wiążą się największe sukcesy organizacyjne i sportowe w tej dyscyplinie w AZS Częstochowa. Studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie rozpoczynali utytułowani zawodnicy, w szczególności z klubów śląskich. Pomimo znaczących wyników sportowych, sekcja ta nie miała należytego wsparcia ze strony Zarządu Środowiskowego AZS Częstochowa (zabezpieczenie bazy sportowej).

W sezonie 1988/1989 tenisistki stołowe po rundzie zasadniczej w II lidze zajęły pierwsze miejsce i awansowały do baraży¹⁷.

W dniach 8–10 czerwca 1989 r. w Krakowie odbyły się baraże o I ligę. Trzy pierwsze zespoły tych baraży — Wanda Kraków, Siarka Tarnobrzeg i AZS Częstochowa — wywalczyły awans do I ligi¹⁸. Podopieczne Wiesława Pięty występowały w składzie: M. Stachura, B. Szczęsna, B. Wieloch, L. Kurzawa, Beata Krawczak.

W lidze wojewódzkiej częstochowscy zawodnicy AZS wygrali wszystkie mecze, w półfinale pokonali Metal Kluczbork i zespół z Przeciszowa. W najważniejszym meczu sezonu 1988/1989 zremisowali z Górnikiem Pszów 9:9 i gorszym stosunkiem setów 20:21 odpadli z dalszej rywalizacji¹⁹.

Z inicjatywy W. Pięty w hali Polonia zorganizowano międzynarodowy turniej pokazowy w udziałem wybitnych zawodników: J.P. Gatienna, J.O. Waldnera, J. Perssona i A. Grubby. Grano wówczas o milion złotych, który ostatecznie

¹⁶ W. Pięta, P. Pięta, B. Pięta. *Księga Jubileuszowa AZS Częstochowa*, Częstochowa 2000, s. 31.

¹⁷ Komunikat PZTS z dnia 15 marca 1989 r, nr 69/88/89, „Sport” z dnia 19 marca 1989 r.

¹⁸ „Przegląd Sportowy”, z 23 maja 1989 r.; „Życie Częstochowy”, z 22 czerwca 1989 r.; „Gazeta Częstochowa”, z 30 czerwca 1989 r. Częstochowianki wygrały ze Startem Włocławek 10:8, przegrały z Siarką Tarnobrzeg 8:10 i Wandą Kraków 7:10. W decydującym meczu o awansie do I ligi przy stanie 9:8 Luiza Kurzawa w trzecim secie przegrywała już 15:8, by ostatecznie wygrać tego seta i cały mecz 21:16.

¹⁹ Komunikat Śl. OZTS z 26 maja 1989 r, nr 67/WGiD. W meczu z Pszowem punkty zdobyli: M. Terefinko 3,5 pkt., Szlubowski 3,0 pkt. i Kamiński 2,5 pkt.

zasilił konto „Gloria Victis”²⁰. Pojedynki najlepszych tenisistów stołowych świata odbyły w hali Polonia w obecności trzech tysięcy widzów.

Awans do I ligi kobiet przysporzył klubowi AZS wielu problemów, ale zagwarantowano środki na zgrupowanie techniczno-kondycyjne, które odbyło się na obiektach AWF Gdańsk²¹. Zabrakło natomiast już środków finansowych na pozyskanie doświadczonej zawodniczki, która gwarantowałaby utrzymanie zespołu w I lidze. Pojawiły się również problemy z salą, gdyż sala SWFiS WSP nie spełniała wymogów technicznych do rozgrywania I-ligowych zawodów. Z pomocą sekcji przyszedł Urząd Miasta, który sfinansował salę Technicznych Zakładów Naukowych (TZN).

W TZN trenowało sześćdziesięciu młodych adeptów tenisa stołowego. Prowadzono także ligę szkół województwa częstochowskiego i wszystkie turnieje wojewódzkie w kategoriach młodzieżowych²².

Zespół kobiet występujący w I lidze zajął dziewiąte miejsce i został zdegradowany do II ligi²³. W sezonie 1989/1990 zawodniczki AZS odniosły wiele cennych indywidualnych sukcesów: m.in. B. Szczęsna wygrała z aktualną mistrzynią Polski Elżbietą Gracek²⁴. Zespół rezerwy występował w lidze bielsko-częstochowsko-opolskiej²⁵.

W sekcji nastąpiła kolejna zmiana pokoleniowa, studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej rozpoczęli Piotr Wieloch i Waclaw Suchecki (obaj AZS Gliwice) oraz Piotr Struś (Skra Częstochowa). Studenci w rozgrywkach o wejście do II ligi zajęli drugie miejsce za Czarną Damą Bielsko Biała²⁶.

Lata dziewięćdziesiąte zapoczątkowane zostały udziałem w AMŚ na Węgrzech (Szeged — 1991) studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej Piotra Wielocha i Anny Szlubowskiej²⁷.

²⁰ „Trybuna Robotnicza” z 20 sierpnia 1989 r.; „Życie Częstochowy” z 20 września 1989 r., Fotografia z archiwum autora oraz program Turnieju Gwiazd.

²¹ Zgrupowanie odbyło się w dniach 3–14 sierpnia 1989 r., korzystano z basenu, stadionu, boisk oraz sali do tenisa stołowego.

²² Ośrodek Tenisa Stołowego prowadził działalność w oparciu o statut, instruktora opłacał Urząd Wojewódzki, a wynajem sali Urząd Miasta. Wielkim zainteresowaniem cieszyła się liga szkolna, w której startowało 12 szkół, oraz masowy turniej Grand Prix o stół do tenisa stołowego, w którym wystartowało ponad stu uczniów. Szkoda, że funkcjonował tylko przez okres dwóch lat.

²³ Komunikat PZTS z dnia 30 czerwca 1990 r., nr 90/89/90

²⁴ Z dziennika trenera W. Pięty.

²⁵ Komunikat Śl. OZTS z dnia 20 maja 1990 r., WGiD 89-90

²⁶ Z prywatnego archiwum autora.

²⁷ *Ibidem*. AZS Częstochowa wygrał z Czarną Damą Bielsko Biała 10:7 i przegrał 6:10. Drużyna z Bielska była teamem zawodowym, za grę otrzymywała środki finansowe. Decydujące znacze-

W przerwie wakacyjnej przed sezonem 1990/1991 Polski Związek Tenisa Stołowego dokonał reorganizacji systemu rozgrywek, powołano wówczas osiem grup II ligi. Częstochowskie zespoły AZS znalazły się w II lidze śląskiej — w strefie VII. Postanowiono także, że w zespole musi występować junior. W AZS Częstochowa nie było z tą zmianą regulaminową problemu, gdyż od wielu lat prowadzono szkolenie grup młodzieżowych. Zespół kobiet AZS WSP w II lidze zdobył trzecie miejsce (B. Wieloch, B. Szczęsna, A. Szlubowska, L. Kurzawa, Mariola Ciura, Ewelina Rachwał)²⁸. Zespół męski AZS WSP zajął ósme miejsce, występując w składzie: P. Wieloch, W. Suchecki, P. Struś i P. Korzec²⁹.

Do sezonu 1991/1992 tenisiści stołowi przygotowywali się na zgrupowaniu kondycyjno-technicznym w Sianowie k. Koszalina³⁰. W Akademickich Mistrzostwach Polski (1991 r.) srebrny medal zdobyła para deblowa B. Wieloch i A. Szlubowska³¹. W II lidze zawodniczek częstochowskie zajęły drugie miejsce za Zofiówką II Jastrzębie. W barażach o I ligę przegrały ze Spółdzielcą Płock i Lewartem Lubartów 8:10 i zremisowały z Bronowianką 9:9. Najlepszą zawodniczką AZS Częstochowa tego turnieju była B. Wieloch, która zdobyła 10 pkt.³² Natomiast w rankingu na najlepszą zawodniczkę II ligi zwyciężyła B. Szczęsna z AZS WSP Częstochowa. Studenci w II lidze zdobyli czwarte miejsce³³.

Do rozgrywek w sezonie 1992/1993 sekcja przygotowywała się podczas zgrupowania w Gdańsku (obiekty MRKS Gdańsk). 5 września 1992 r. miało dojść do pojedynku barażowego o I ligę z Wiskordem Szczecin. Przeciwniczki nie przyjechały do Częstochowy i tym samym zespół AZS WSP po trzech latach przerwy ponownie powrócił go I ligi³⁴. W I lidze B. Szczęsna, B. Wieloch-Suchecka, L. Kurzawa, Anna Szlubowska, Urszula Nieszporska zdobyły piąte miejsce³⁵.

nie w obu pojedynkach miały gry juniorów (J. Lisiecki i P. Korzec). Punkty dla AZS zdobyli P. Wieloch — 7, Szlubowski — 5,5, Suchecki 2,5 i Struś — 1.

²⁸ Komunikat Śl.OZTS z dnia 26 marca 1991 r., nr (WGiD) 90/91.

²⁹ *Ibidem*.

³⁰ Archiwum autora pracy.

³¹ Dziennik trenera. Komunikat ZG AZS z AMP, które odbyły się we Wrocławiu 1991. Dziennik 24 godziny z 2 września 1991 r., w finale przegrały z D. Biłską – E. Kazberuk (AZS Wrocław).

³² Komunikat PZTS z dnia 19 czerwca 1992 r., nr 79/91/92.

³³ W. Pięta. *Kronika...*, s. 13.

³⁴ „Sport Śląski” z 9 września 1992 r.; „Gazeta Wyborcza” z 8 września 1992 r.

³⁵ „Dziennik 24 godziny” z 8 grudnia 1992 r.

W tym czasie zawodnicy sekcji AZS WSP wystąpili w XX Międzynarodowym Turnieju w Chropynie (Czechosłowacja — 1992 r.). Zespół AZS w składzie P. Wieloch i W. Suchecki obronił puchar burmistrza tego miasta, wywalczony również w 1991 r.³⁶

Od stycznia 1993 r. dzięki inicjatywie Wiesława Pięty, trenera AZS WSP, ruszyła praca w częstochowskim ośrodku tenisa stołowego³⁷. Częstochowscy tenisiści stołowi w II lidze zdobyli pierwsze miejsce i prawo udziału barażach o I ligę³⁸. W pierwszym turnieju barażowym, który odbył się w Częstochowie, pokonali Tajfun Gorzów Wlkp. i Dąbrowię Dąbrowa Tarnowska po 10:2 i zremisowali z PTK Pabianice 9:9.

W półfinałowych zawodach o I ligę, które odbyły się w Toruniu, studenci WSP pokonali Elektryka Toruń 10:8, Granit Strzelin 10:4 oraz zremisowali z Burzą Wrocław 9:9, a w finale tych zawodów, które odbyły w sali sportowej Burzy Wrocław, przegrali dwa mecze — z Burzą 10:7, Startem Włocławek 10:6 — i zremisowali z Polkolorem Piaseczno 9:9 i nie awansowali do I ligi³⁹

W maju 1993 r. reprezentacja AZS WSP udała się do Groningen (Holandii) na zaproszenie sekcji tenisa stołowego tamtejszego uniwersytetu. Pobyt miał charakter sportowo-turystyczny. Rozegrano dwa mecze towarzyskie, ponadto studentki WSP wystartowały w oficjalnych mistrzostwach Holandii. B. Wieloch i L. Kurzawa zdobyły tytuł Międzynarodowych Akademickich Mistrzyń Holandii — w Wageningen (w eliminacjach pokonały USRL Leiden i SLW Wageningen po 5:0, a w finale LUSS Maastricht 3:2)⁴⁰.

W sezonie 1993/94 studentki WSP wywalczyły w I lidze szóste miejsce⁴¹. Tenisiści stołowi AZS WSP w II lidze zdobyli trzecie miejsce. Przyczyną tak miernego sezonu było wejście w okres startowy bez solidnego zgrupowania kondycyjnego (problemy finansowe ZŚ AZS). W tym czasie całkowicie usamodzielniała się sekcja KU AZS WSP. Pomocy jej udzieliły ówczesne władze rektorskie (prof. dr hab. Józef Świątek prof. dr hab. Stefan Folaron). Studenci-sportowcy WSP otrzymali stypendia sportowe, zwolnienia z za wyżywienie w stołówce i opłat za pobyt w DS „Skrzat”.

³⁶ „Gazeta Wyborcza” z 25 stycznia 1993 r.

³⁷ Archiwum autora pracy.

³⁸ Komunikat Śl. OZTS z dnia 20 marca 1993 r, nr 69 (WGiD).

³⁹ Komunikat Komisji Rozgrywek PZTS z dnia 9 czerwca 1993 r, nr 99/92/93.

⁴⁰ Reprezentacja AZS WSP gościła w Holandii na zaproszenie zawodników sekcji tenisa stołowego z Uniwersytetu Groningen. Dziennik 24 godziny z 18 maja 1993 r.

⁴¹ Komunikat Komisji Rozgrywek PZTS z dnia 30 maja 1994 r., nr 94/93/94.

Od 1 października 1994 r. studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej podjęły Magdalena Staszak — była reprezentantka Polski junierek, oraz Anna Rączka, która również reprezentowała Polskę jako juniorka, a pracę w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu WSP rozpoczęła dr Marisa Prejs — defensywna zawodniczka polskiego pochodzenia z Ukrainy.

Okres przygotowawczy został przepracowany razem z sekcją męską w Makowie Podhalańskim. Podczas zgrupowania pracowano nad poprawą kondycji i techniki oraz założeniami taktycznymi.

W sezonie 1994–1995 rektor WSP prof. J. Świątek postawił przed zespołem zadanie związane z awansem do ekstraklasy. W auli WSP zainstalowano nowe oświetlenie, dokonano remontu parkietu, zakupiono wyczynowe stoły „Butterfly”. Starty w I lidze zapoczątkowano porażką z AZS AWF Gdańsk 6:8 i remisem z Gorzovią 7:7⁴². Decydujące mecze o awansie akademicki wygrały z AZS AWF Gdańsk (8:4), Gorzovią (8:2), tym samym podopieczne W. Pięty awansowały do ekstraklasy⁴³. W rankingu I ligi zwyciężyła Maria Prejs. W współzawodnictwie indywidualnym PZTS Magda Staszak została sklasyfikowana na szóstej pozycji⁴⁴.

Natomiast studenci WSP w II lidze wygrali wszystkie mecze⁴⁵. W barażach o I ligę dotarli do finału, w Pabianicach przegrali nieznacznie z Do-mexem Przemyśl i Elektrykiem Toruń oraz wygrali z PKT Pabianice 8:2⁴⁶.

KU AZS WSP organizował wiele zawodów sportowych z tenisa stołowego: m.in. „Zimę w mieście”, „Otwarte Mistrzostwa Częstochowy (wspólnie z UKS – Północ). Sukcesem organizacyjnym AZS WSP Częstochowa okazał się Festiwal Tenisa Stołowego, który w dniach 24–26 kwietnia 1995 r. zgromadził ponad 300 zawodników z Polski⁴⁷.

⁴² „Życie Częstochowy”, z 3 października 1994 r.

⁴³ „Gazeta Wyborcza”, z 28 marca 1995 r.

⁴⁴ Magdalena Staszak, ur. w 1973 r., wychowanka Władysława Chrabąszcza, początkowo występowała w zespole MKS Rokita Brzeg Dolny, następnie w Burzy Wrocław, wielokrotna mistrzyni Polski w kategoriach młodzieżowych i seniorskich, reprezentantka Polski, zdobyła brązowy medal w Mistrzostwach Europy Kadetek. Medalistka Akademickich Mistrzostw Polski WSP i FU. Absolutentka WSP w Częstochowie (1999 r.).

⁴⁵ Komunikat Śl.OZTS z dnia 3 kwietnia 1995 r., nr 136 (WGiD)94-95.

⁴⁶ „Gazeta Częstochowska”, z 1 czerwca 1995 r., AZS WSP występował w składzie: Dariusz Gaworski (Burza Wrocław), Piotr Wieloch, Piotr Struś, Przemysław Korzec. Trzecie miejsce okazało się szczęśliwe, gdyż gwarantowało pojedynki o dodatkowe miejsce w I lidze. W sierpniu azetesiacy mieli spotkać się z Spółdzielcą Płock, do meczu nie doszło, gdyż przeciwnik zrezygnował z szansy awansu.

⁴⁷ Festiwal Tenisa Stołowego rozgrywany jest corocznie w Częstochowie w hali Polonia, w ramach Festiwalu organizowane są: Młodzieżowe Mistrzostwa Polski, Mistrzostwa Polski w Minitenisie stołowym, Polska TOP 12 kobiet, mecz Rada Miasta – Sympatycy AZS WSP, Turniej

AZS WSP w nowym sezonie 1995/1996 występował w towarzystwie najlepszych żeńskich zespołów w kraju. Pozyskano także strategicznego sponsora „Hutę Częstochowa” oraz najbardziej utalentowaną zawodniczkę młodego pokolenia Paulinę Joannę Narkiewicz z Siarki Tarnobrzeg za 70 milionów zł⁴⁸. W klubie podpisano pierwszy kontrakt na grę w tenisa stołowego w AZS WSP⁴⁹.

Do sezonu 1995/1996 przygotowano się na zgrupowaniu w Makowie Podhalańskim. W Akademickich Mistrzostwach Polski w Gliwicach (1995 r.) złote medale zdobyły M. Prejs i P. Narkiewicz⁵⁰. P. Narkiewicz startowała w kwalifikacjach olimpijskich w Manchesterze⁵¹. Dalsze jej sukcesy to medale (dwa srebrne i jeden brązowy) zdobyte podczas 64 IMP w Brzegu Dolnym oraz zwycięstwo we współzawodnictwie PZTS⁵².

W ekstraklasie podopieczne W. Pięty uplasowały się na szóstej pozycji, co było równoznaczne z kwalifikacjami do Pucharu Europy Nancy Evans⁵³. Statusu ligowca nie utrzymali studenci, którzy ostatecznie uplasowali się na dziesiątym miejscu. W ostatnim meczu zadebiutowali Bartłomiej i Paweł Pięta, Mariusz i Robert Frukaczowie oraz dziewięcioletni Michał Kuternoziń-

dziennikarzy, Puchar Śląska Amatorów, Mistrzostwa Parlamentarzystów. W 2000 r. odbędzie VI Festiwal, podczas którego odbędzie się dziewięć różnych turniejów z liczbą 600 zawodników.

⁴⁸ Paulina Narkiewicz, ur. w 1975 r., w Lubartowie, wychowanka tamtejszego Lewartu, później występowała w Motorze Lublin i Siarce Tarnobrzeg. Od 1995 r. w Częstochowie. Była brązowa medalistka Mistrzostw Europy junierek, brązowa medalistka AMŚ w grze podwójnej, wielokrotna mistrzyni Polski. Dla AZS WSP wywalczyła dziewięć medali, puchar Polski, drużynowe wicemistrzostwo Polski, cztery tytuły indywidualnych Akademickich Mistrzostw Polski, złote medale w MP WSP i Fu, wygrała prestiżowy Polska Top 12 kobiet. Najlepsza tenisistka stołowa w historii Akademickiego Związki Sportowego w Częstochowie.

⁴⁹ Archiwum KU AZS WSP. Umowa klubowa pomiędzy P. Narkiewicz a KU AZS WSP (1995 r.) b.sygn.

⁵⁰ „Gazeta Wyborcza”, z 25 listopada 1995 r. Złote medale wywalczyli: indywidualnie P. Narkiewicz, w grze podwójnej P. Narkiewicz i M. Prejs, w grze mieszanej P. Narkiewicz i P. Struś.

⁵¹ „Tempo”, z 12 stycznia 1996 r. Kwalifikacje odbyły się w Manchesterze.

⁵² „Tempo”, z 4 marca 1996 r.; „Trybuna Śląska”, z 4 marca 1996 r.; „Gazeta Wyborcza” z 4 marca 1996 r.; „Sport”, z 4 marca 1996 r. W finale gry pojedynczej P. Narkiewicz uległa A. Mikijanec 2:3 (11, -15, -14, 18, -22), w grze podwójnej wspólnie z J. Langosz przegrały złoty medal z parą A. Januszyk - A. Mikijanec, w grze mieszanej partnerem P. Narkiewicz był J. Kołodziejczyk.

⁵³ Komunikat PZTS z dnia 11 kwietnia 1996 r., nr 82/95/96. (Akademiczki występowały w składzie: M. Prejs, M. Staszak i P. Narkiewicz.

ski⁵⁴. Rezerwa, w której występowały młode zawodniczki AZS, awansowała do II ligi⁵⁵. Awans wywalczyły Olga Myga, Elżbieta Małczak, Marzena Kulińska.

Pierwsze swoje ogólnopolskie medale zdobyli również młodzi zawodnicy w Akademickich Mistrzostwach Polski we Wrocławiu, podopieczni B. Szczępskiej-Niepsuj (złoty medal B. Pięta, srebrny para B. Pięta i M. Kuternoziński, oraz brązowy M. Kulińska i Luiza Sewerynek). Olga Myga i para Marcin Jadczyk i Bartłomiej Pięta zdobyli pierwsze miejsce w Makroregionalnych Mistrzostwach Młodzików⁵⁶. Kolejny złoty medal wywalczyła P. Narkiewicz w AMP (Wrocław – 1996 r.)⁵⁷.

Sezon 1996/1997 rozpoczęto zgrupowaniem kondycyjnym w Wicku k. Łeby bez najlepszej zawodniczki tego klubu P. Narkiewicz, która uczestniczyła w obozach kadry narodowej. Wzmocniono zespół AZS WSP o medalistkę mistrzostw Europy — reprezentantkę Litwy — Jolantę Prusiene.

W Pucharze Europy Nancy Evans zawodniczki AZS zadebiutowały w meczu z wicemistrzem Ukrainy — Stałą Alchevsk. W auli WSP Częstochowa AZS pokonał przeciwnika 4:2⁵⁸. W drugiej rundzie tenisistki przejechały ponad 7 tysięcy kilometrów i odniosły kolejny sukces w historii klubu — awansowały do trzeciej rundy po zwycięstwie nad portugalską MTM Mirandella⁵⁹. W trzeciej rundzie tego pucharu przegrały z SV Boblingen (Niemcy) w stosunku 4:1⁶⁰.

Zakończone w Krakowie 65 IMP seniorów przyniosły klubowi AZS WSP kolejne medale, tym razem P. Narkiewicz zdobyła dwa medale (srebrny

⁵⁴ Komunikat PZTS z dnia 11 kwietnia 1996 r., nr 82/95/96. Studenci występowali w składzie: P. Struś, P. Korzec, Krzysztof Opalski (Wanda Kraków), D. Gaworski.

⁵⁵ „Życie Częstochowy”, z 13 maja 1996 r.

⁵⁶ Z dziennika trenera W. Pięty.

⁵⁷ „Gazeta Wyborcza”, z 18 czerwca 1996 r.

⁵⁸ „Gazeta Wyborcza”, z 31 sierpnia 1996 r. Punkty zdobyły P. Narkiewicz — 2,5, M. Staszak — 1 i M. Prejs — 0.5.

⁵⁹ „Gazeta Wyborcza”, z 26 września 1996 r., Punkty w meczu II rundy Pucharu Europy Nancy Evans MTM Mirandella – AZS WSP Huta zdobyły P. Narkiewicz – 2,5 i M. Staszak 1,5. Ponadto barw broniła L. Kurzawa. Był to bardzo wyczerpujący wyjazd, sama podróż trwała sześć dni. Mirandella to małe miasteczko leżące na północy Portugalii. Zostaliśmy przyjęci bardzo dobrze, udanie zapromowano miasto Częstochowę.

⁶⁰ Boblingen — dzielnica Stuttgartu (Niemcy), były wicemistrz Niemiec — posiadający w swym składzie dwie naturalizowane Chinki; Weilu, Gotsch oraz utalentowaną Nicole Delle. która przegrała z P. Narkiewicz.

— w grze pojedynczej, a brązowy w grze podwójnej⁶¹. Przed sezonem kandydatkami do jednego z medali były zawodniczki AZS WSP. O medale DMP walczyły trzy zespoły: wspomniany częstochowski AZS WSP, Wanda Kraków i Siarka Tarnobrzeg. W meczu „prawdy”, który odbył się w auli WSP, AZS pokonał Wandę Kraków 4:3 i awansował na drugie miejsce w tabeli dzięki korzystniejszemu bilansowi piłek (+ 37)⁶².

Ostatnia kolejka nie przyniosła zmian w tabeli AZS WSP i podopieczne W. Pięty sięgnęły po swój pierwszy (srebrny) medal drużynowych Mistrzostw Polski (M. Staszak, P. Narkiewicz, J. Prusiene).

Kończący się sezon był mniej udany dla studentów WSP występujących w II lidze (szóste miejsce). Drugi akademicki zespół kobiet występujący w II lidze zakończył rozgrywki na piątym miejscu⁶³.

Sukces odniosły również w Pucharze Polski wicemistrzyni Polski. W rozgrywkach tych na szczeblu centralnym pokonały Gorzovię 4:0, Cyfral Łódź 4:2 i w Inowrocławiu tamtejszą Noteć 4:0 (J. Prusiene, M. Staszak i P. Narkiewicz) i odebrały z rąk przedstawiciela PZTS Sylwestra Małeckiego — Puchar Polski⁶⁴. We współzawodnictwie sportowym PZTS z dorobkiem 17 480 punktów AZS WSP sklasyfikowany został na szóstej pozycji w Polsce⁶⁵.

W trakcie przerwy rozgrywkowej z zespołu ubyla reprezentantka Litwy Jolanta Prusiene, a studia w WSP rozpoczęła Jolanta Pękała (wielokrotna reprezentantka Polski). Ponownie przygotowywano się do sezonu na zgrupowaniu w Wicku. Zawodniczki i zawodnicy podczas zgrupowania przebiegli plażą lebską 100 km.⁶⁶.

W I rundzie pucharu Europy Nancy Evans (1997 r.) AZS WSP przegrał z moskiewskim MFGSO⁶⁷. Tradycyjnie już Akademickie Mistrzostwa Polski

⁶¹ „Trybuna Śląska”, z 3 marca 1997 r.; „Tempo”, z 4 marca 1997 r.: „Życie Częstochowy”, z 4 marca 1997 r. W półfinale P. Narkiewicz uległa A. Januszyk, w grze deblowej wspólnie z W. Lityńska przegrały z para. J. Langosz i D. Nowacka. Magdalena Staszak zdobyła bardzo dobre, dziewiąte miejsce.

⁶² Punkty zdobyły: J. Prusiene — 2,5 i P. Narkiewicz — 1,5 dla przeciwniczek W. Lityńska — 2 i A. Kursakowa — 2.

⁶³ Komunikat Śl. OZTS z dnia 19 kwietnia 1997 r., nr 150 (Agnieszka Pilawska, Luiza Kurzawa, Olga Myga, Marzena Kulińska, Elżbieta Malczak, Beata Kurzelewska).

⁶⁴ Z archiwum autora pracy.

⁶⁵ *Ibidem*.

⁶⁶ Z dziennika trenera W. Pięty.

⁶⁷ „Życie Częstochowy”, z 3 września 1997 r., Gazeta Częstochowska z dnia 11 września 1997 r. AZS WSP i Łuta przegrał z MFGSO Moskwa 0:4.

(Lublin — 1997 r.) otwierały nowy sezonu. Studenci częstochowscy zdobyli 14 medali, w tym 3 złote, i tym samym pierwsze miejsce w punktacji zespołowej⁶⁸.

Szczyt formy osiągnęły częstochowianki w czasie 66 Indywidualnych Mistrzostw Polski Seniorów, które odbyły się w Ostródzie (1998 r.). Tam właśnie zdobyły wszystko, tzn. trzy złote medale. W pierwszym finale mistrzostw, w grze mieszanej Jolanta Pękała wraz z Lucjanem Błaszczykiem pokonali Dorotę Nowacką i Piotra Skierskiego, w grze podwójnej J. Pękała i P. Narkiewicz po zwycięstwie nad parą z Anną Januszyk i Wandą Lityńską zapewniły AZS drugi tytuł mistrza Polski. W finale kobiecym P. Narkiewicz zdeklasaowała A. Giergę w stosunku 3:0 i zdobyła pewnie złoty medal⁶⁹.

Kolejne medale, tym razem w młodzieżowych mistrzostwach Polski, zdobyła A. Smykowska (brązowy — w grze pojedynczej), a B. Molik wraz siostrą Patrycją srebrny — w grze podwójnej.

W ekstraklasie AZS WSP Huta uplasował się na czwartym miejscu⁷⁰, rezerwa występująca w I lidze była piąta⁷¹. Trzeci zespół AZS WSP występował w II lidze, — jego barw broniły kadetki Olga Myga, Elżbieta Małczak, Marzena Kulińska oraz Agnieszka Pilawska⁷². Studenci Jacek Koziarski, Leszek Zajac, Damian Polaczekiewicz, Marcin Jadczyk, Dariusz Gaworski i Paweł Pięta w rozgrywkach II ligi zostali sklasyfikowani na siódmej pozycji.

Sukcesy podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (1998 r.) zanotowała młodzież AZS WSP O. Myga i E. Małczak oraz B. Pięta i M. Jadczyk⁷³.

Należy odnotować, że w sezonie 1997/1998 wystartowaliśmy w strefie śląskiej we wszystkich kategoriach wiekowych, AZS WSP Częstochowa osiągnął prestiżowe zwycięstwo we współzawodnictwie Polskiego Związku Tenisa Stołowego⁷⁴. Tym samym zakończył się pięcioletni etap szkoleniowy, znaczone wieloma sukcesami sportowymi i organizacyjnymi.

⁶⁸ Życie Częstochowy z dnia 7 września 1997 r., AMP odbyły się w Lublinie.

⁶⁹ „Tempo”, z 9 marca 1998 r.; „Gazeta Wyborcza”, z 9 marca 1998 r.; „Dziennik Zachodni”, z 9 marca 1998 r.; „Gazeta Częstochowska”, z 12-18 marca 1998 r.; „Nasz Dziennik”, z 10 marca 1998 r.

⁷⁰ Komunikat PZTS nr 137 /9798.

⁷¹ Komunikat PZTS nr 140 /9798. Rezerwa występowała w składzie Beata Molik, Anna Smykowska, Mirella Czajor, Anna Śmigasiewicz.

⁷² Młode zawodniczki AZS WSP wywalczyły szóstą pozycję.

⁷³ OOM odbyła się we Wrześni, zespół kadetek AZS WSP był piąty, kadeci byli na dziewiątym miejscu. W grze podwójnej M. Jadczyk wspólnie z Derwiszem (Podgórze Kraków) wywalczyli brązowy medal.

⁷⁴ Archiwum własne autora pracy.

Marcin Jadczyk został powołany w skład reprezentacji Polski na Mistrzostwa Europy Kadetów, które odbyły się w lipcu 1998 r. we Włoszech.

Trenujący w AZS WSP niespełna osiemnastoletni Paweł Pięta wywalczył w barwach Polski srebrny medal w Międzynarodowych Mistrzostwach Niemiec Wśród niesłyszących.

4. Zakończenie

Tenis stołowy przez ten okres (1989–1998) w częstochowskim AZS wykorzystał swą szansę rozwojową. Stał się silnym ośrodkiem kobiecym tej dyscypliny w kraju. Zawodniczki i zawodnicy tego klubu zdobywali medale we wszystkich kategoriach wiekowych w Mistrzostwach Polski. Wyższa Szkoła Pedagogiczna stworzyła bardzo dobre warunki do uprawiania tego sportu na wysokim poziomie sportowym. Sekcja ta otrzymała pomoc finansową od sympatyków AZS WSP. AZS Częstochowa poprzez tenis stołowy godnie promował województwo, miasto, uczelnię i sport akademicki w Polsce i w Europie.